

Міністерство освіти і науки України
Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка
Навчально-науковий інститут музичного мистецтва
Кафедра музикознавства та фортепіано

*Присвячується 95-літтю
від дня народження композитора*

Юлюс Фельдман

ФОРТЕПІАНИ ТВОРИ

Навчальний посібник

Упорядники Уляна Молчко, Наталія Карвацька

Дрогобич
П'освіт
2020

УДК 780.616.432

Ф 39

*Рекомендовано вченою радою
Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана
Франка як навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів
освіти (протокол № 9 від 30 червня 2020 року)*

Рецензенти:

Гушоватий Петро Васильович, професор кафедри методики музичного виховання і диригування Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, Заслужений працівник культури України;

Філоненко Людомир Павлович, доктор філософії, доцент, завідувач кафедри музикознавства та фортепіано Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, член Національної спілки композиторів України.

Юлюс Фельдман. Фортепіанні твори: навчальний посібник /
Ф 39 [упорядники Уляна Молчко, Наталія Карвацька]. Дрогобич: Пóсвіт, 2020.
48 с.

ISMN 979-0-707537-78-7

Посібник написано відповідно до робочої програми навчальної дисципліни “Основний музичний інструмент” (фортепіано) для підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка. Спеціальність 014 Середня освіта (Музичне мистецтво). Тут представлені фортепіанні твори українського композитора зі Стрийщини, педагога Юлюса Фельдмана в музичній редакції Уляни Молчко та Наталії Карвацької. У вступній статті У. Молчко здійснила музично-естетичний аналіз творів, висвітлила методичні поради стосовно проблем виконання та інтерпретації композицій.

УДК 780.616.432

ISMN 979-0-707537-78-7

© Фельдман Ю., 2020
© Молчко У., Карвацька Н., упоряд., 2020
© Молчко У., вст. ст., 2020
© Пóсвіт, 2020

ХУДОЖНЬО-МУЗИЧНА ПАЛІТРА ФОРТЕПІАННИХ ТВОРІВ ЮЛЮСА ФЕЛЬДМАНА

Сучасний стан духовності нашого суспільства вимагає постійного вдосконалення рівня естетичної культури особистості, тому в системі освіти набуває особливого значення проблема виховання професійних навиків молоді на високимистецькому та педагогічному досвіді творчих діячів та їх здобутках. В умовах відродження української культури все більше до учнівських програм входять твори, написані викладачами мистецьких шкіл. Саме до них належить композитор Юлюс Фельдман. На жаль, фортепіанне надбання педагога, який тривалий час працював у Стрийській дитячій музичній школі, що представлена низкою п'єс для юнацтва, є зовсім не вивченою. Тому сьогодні актуальним є дослідження фортепіанних композицій митця у контексті сучасного національно спрямованого педагогічного репертуару та обґрунтування їх значення у розвитку професійного зростання учнів.

Фортепіанний доробок стрийського композитора не був об'єктом наукових досліджень. Короткі відомості про митця зафіксовані у публікаціях Віктора Романюка, Лідії Чабан, Лесі Гульчевської.

Мета дослідження – здійснити музично-естетичний і методичний аналіз фортепіанних п'єс задля визначення їх мистецької та дидактичної цінності.

Ім'я Юлюса Фельдмана тісно пов'язане з містом Стриєм, що на Прикарпатті. “Стрийське Підгір'я – край не лише драматичної історії і чарівної природи. Це традиційно пісенний край, який подарував світові когорту визначних творчих особистостей: композиторів, диригентів, музикознавців”¹, – слушно зазначає сучасний політично-громадський та культурно-освітній діяч Віктор Романюк. Музичному розвитку цього регіону сприяли українські митці Філарет Колесса, о. Остап і Нестор Нижанківські, Станіслав Людкевич, Соломія Крушельницька, Василь Барвінський, Зиновій Лисько, Роман Савицький, Галина Левицька, Меланія Байлова, Іван Повалячек, Анатолій Кос-Анатольський, Микола Колесса та інші.

¹ Романюк В. Співці зеленого Підгір'я. В. Романюк. *Стрияни*. Стрий: Щедрик, 2006. С. 223.

Літературно-мистецьке об'єднання “Хвилі Стрия”, що було засноване у 1964 році і діє при Стрийському Будинку працівників освіти², згуртувало навколо себе плеяду музикантів, які творчою працею збагатили українську культуру. Серед них народні артисти України Ярема Скибінський, Тарас Микитка, заслужений артист України Левко Бебешко (Левко Дурко), заслужений діяч мистецтв України Степан Целюх, заслужені працівники культури України Володимир Гушак, Роман Никифорів, Ярослав Бондзяк, Ігор Михайлів, Зеновій Сиротюк. У цій когорті – Михайло Золотуха, Артем Андрійв, Микола Брик, Розалія Паукевич, Юліан Загорулько, Роман Савицький та Юлюс Фельдман.

Мистецький шлях Ю. Фельдмана пройшов у педагогічній та композиторській ділянках. Народився культурно-освітній діяч 31 серпня 1925 року у м. Яссах (Румунія). Він зростав у музично обдарованій сім'ї. “Батько, якого Юлюс втратив ще в ранньому дитинстві, був вчителем музики, – пише Лідія Чабан, – мати – піаністкою, яка закінчила консерваторію у Бухаресті, а вітчим був валторністом Королівського оркестру Румунії”³. У цій мистецькій атмосфері виявилися та розвивалися музичні здібності юнака. Переїхавши на проживання в м. Бельци (Бесарабія), хлопець опановує гру на фортепіано, а закінчивши навчання в музичному технікумі, оволодів також і акордеоном.

Події Другої світової війни торкнулися життєвого шляху молодого музиканта, який пішов на фронт. Чуттєва натура Ю. Фельдмана відобразила тяжкі пережиті роки у його першому творі “Солов'їний романс”. Пройшовши демобілізацію, митець робить доленосний вибір – йде вчитися на музично-педагогічний факультет Дрогобицького державного педагогічного інституту ім. І. Франка (сьогодні Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка). У 1953 році Ю. Фельдман влаштовується на роботу в Стрийську дитячу музичну школу. Теоретичний відділ, де розпочав свій педагогічний шлях, мав давнє професійне коріння, адже у 1913-1939 роках “школа була філією Вищого музичного інституту ім. М. В. Лисенка, і в ній працювали такі видатні педагоги, композитори, професори та музикознавці, як О. і Н. Нижанківські, З. Лисько, А. Кос-Анатольський, а інспектування здійснювали В. Барвінський та С. Людкевич”⁴, – зазначає Л. Гульчевська. Викладач виявляв ціка-

² Романюк В. Пісня і праця – великі дві сили. *Хвилі Стрия: Сторінки з історії культури та національно-визвольного руху. Сучасне літературно-мистецьке життя*. Стрий: Щедрик, 1995. С. 344.

³ Чабан Л. Композитор, педагог, наставник. *Гомін волі*. 2016. 12 березня. С. 3.

⁴ Гульчевська Л. Теоретичний відділ. *Сторінки історії до 100-річчя заснування Стрийської дитячої музичної школи ім. О. Нижанківського*. Стрий: ТОВ “Видавничий дім “Укрпол”, 2013. С. 81.

вість до всього, що було пов'язане з музичною творчістю і “дбав, як доступніше донести до учнів навіть найскладніший навчальний матеріал, як зацікавити їх, навчити розуміти музику, збудити їх уяву”⁵, – пише Л. Чабан.

Через шість років він здобуває значний авторитет серед колег і з 1959 до 1965 років завідує відділом теорії музики. Ю. Фельдман розумів велику вагу просвітницької діяльності, саме тому тривалий час очолював громадський університет культури, що діяв при Стрийській дитячій музичній школі. Під час педагогічної праці він яскраво проявляє композиторський хист. У його доробку пісні, хори, інструментальні п'єси для фортепіано, скрипки, баяна. З 1965 року Ю. Фельдман – член літературно-мистецького об'єднання “Хвилі Стрия”. Саме у цей час зароджується тісна співпраця з поетом, головою товариства Віктором Романюком, яка дала українській культурі низку пісенних композицій: “Стрий, мій Стрий”, “Зоре моя світанкова”, “Стриянка” (всі на вірші В. Романюка), “Земле моя!” на слова Стефанії Гарячої. Митець “досконало володів пісенною мовою, – характеризує творчість педагога Л. Чабан, – а живучи на Прикарпатті, захопився місцевим фольклором, полюбив народні мелодії. На їх основі написав чимало творів”⁶. Саме тому його композиції зайняли чільне місце у репертуарі Заслуженого Прикарпатського ансамблю пісні та танцю України “Верховина”, Національної заслуженої академічної хорової капели України “Думка”. Пісні Ю. Фельдмана виконував народний артист України Дмитро Гнатюк. Серед багаточисленних вихованців викладача – визначний український диригент Ярема Скибінський. Залишивши значний творчий доробок, композитор відійшов у засвіти 26 травня 1988 року та похований на Стрийському кладовищі⁷.

Фортепіанна спадщина Ю. Фельдмана налічує понад 20 творів. Композиції захоплюють своєю “мелодійністю, виразністю, глибиною почуттів”⁸. Це, переважно, п'єси невеликі за розмірами, що охоплюють різні жанри.

Розуміння великого музично-естетичного виховного значення простих жанрів, а саме пісні, танцю, маршу, спонукало митця до створення низки п'єс, які опираються на їхні характерні особливості. У фортепіанному доробку Ю. Фельдмана ці жанри представлені композиціями “Пісня”, “Пісня без слів”, “Танок”, “Мазурка”, “Полька”, “Полька “Пташка”, “Вальс квітів”, “Вальс-мазурка”, “Вальс “Людмила”, “Вальс-балет”.

⁵ Чабан Л. Композитор, педагог, наставник. *Гомін волі*. 2016. 12 березня. С. 3.

⁶ Там само.

⁷ Романюк В. Фельдман Юлюс. *Стрийщина. Історія в іменах. Книга 2*. Стрий: Щедрик, 2012. С. 481.

⁸ Чабан Л. Композитор, педагог, наставник. *Гомін волі*. 2016. 12 березня. С. 3.

Два твори *“Пісня”* та *“Пісня без слів”* є ранніми опусами і написані у травні 1956 року, про що зазначено автором у рукописах. В українській фортепіанній музиці *“пісня* пройшла шлях еволюції, – зазначає В. Клин, – від найпростішого перекладення фольклорного зразка (зародкова форма жанру) до вторинного, певного за своєю специфікою, жанру професіонального мистецтва”⁹. Зазначеним п’єсам властивий розспівний мелодичний розвиток. У тематизмі простежуються інтонації ліричного мелосу. Це рух невеликими кантиленними поспівками. Наповнення фортепіанної фактури октавно-акордовим викладом додає їм насиченого звучання та романтичної піднесеності.

“Танок” автор будує на розробці тематичного ритморуху. Висхідні, швидкобіжучі пасажі, що пронизують цілу п’єсу, передають стихію танцювального виру. Супровід, що будується на чергуванні басового звуку та акорду, додає композиції енергійної пульсації. Все це споріднює *“Танок”* з творами концертно-віртуозного плану.

Жанр вальсу представлений Ю. Фельдманом у чотирьох творах: *“Вальс квітів”*, *“Вальс-балет”*, *“Вальс-мазурка”*, *“Вальс “Людмила”*. На думку В. Клина, цей музичний вид *“мав особливу популярність, що зумовило формування його певних різновидів”*¹⁰. *“Вальс квітів”* створений 6 червня 1956 року і належить до ранніх композицій митця. Мелодика п’єси насичена орнаментикою, далекими стрибками, акордово-октавною фактурою, що надає цій фортепіанній речі романтичної схвильованості. Тональність d-moll, метр 3/8, тріольний рух, альтеровані ходи поглиблюють лірико-драматичну образність твору.

“Вальс-балет” привертає увагу своєю танцювальною легкістю. Середній епізод, тематизм якого рухається хроматизованими октавами, приносять в композицію експресивну загостреність.

Композиція *“Вальс “Людмила”* несе автобіографічне наповнення. Він написаний 2 квітня 1956 року та присвячений дочці, яка згодом стала *“для батька-композитора першим слухачем, порадником, критиком”*¹¹. Твір вражає своїми піаністично складними послідовностями, які споріднюють його з концертним різновидом вальсу. Граціозні пасажі, що пробігають подвійними звуками інтервалу терції, альтерація тематичного матеріалу, пульсуючий акордовий супровід свідчать про фактурно-віртуозну розробку лірико-драматичної образності п’єси.

⁹ Клин В. Українська радянська фортепіанна музика. Київ: Наукова думка, 1980. С. 9.

¹⁰ Там само. С. 27.

¹¹ Чабан Л. Композитор, педагог, наставник. *Гомін волі*. 2016. 12 березня. С. 3.

“Вальс-мазурка” поєднує в собі два танцювальні різновиди і належить до п’єс подвійного жанру. Внесення до вальсу елементів польського танцю надає фортепіанній речі оригінального звучання. Пунктирний ритм, висхідні пасажні лінії, хроматичні інтонації, які накладаються на рівномірний супровід, підкреслюють образно примхливу вишуканість, додають більшої свободи почуттів та художньої привабливості. Твір написаний 4 лютого 1957 року.

Фортепіанний варіант польського танцю втілений митцем у **“Мазурці”** (d-moll). Примхливий та гострий крапкований ритм, короткі мелодичні поспівки є прямими виразниками її жанрової природи. Тематичний матеріал підпорядкований метрично організованому супроводу. Швидкий темп поглиблює загострену експресію танцювальної стихії.

Двом творам **“Полька”** та **“Полька “Пташка”** властивий радісно піднесений настрій. У першій п’єсі це досягається шляхом ведення мелодичних поспівок шістнадцятковими вартостями на тлі рівномірного акомпанементу. У другій композиції автор застосовує яскраво зображальні елементи. Тріпотіння крил пташки Ю. Фельдман передає багатою орнаментикою. Форшлаги та морденти розцвічують тематичний матеріал та підсилюють ідилічний настрій.

У яскраво романтичній п’єсі **“Спогад”** настроєві зміни передані автором застосуванням контрастного музичного матеріалу. Твір написаний у тричастинній формі. Тематичний матеріал першої і третьої частини представляє лірико-поетичні почуття, які композитор передає мелодичними висхідними мотивами з широкими інтервальними ходами. Введення альтерованих поспівок, що звучать на тлі довготривалих, далеких басів, загострює настроєву емоційність. Тональність d-moll, темп Andante додають сумовитого відтінку.

У середній частині зміна тональності на G-dur, темпу Allegretto poco rubato, примхливі тематичні ходи вводять слухача у світ бадьорої, веселої рухливості. Музичний матеріал насичується веденням мелодії подвійними звуками, які змінюються на енергійний токатний рух та загострені хроматизовані октавні послідовності. Все це приводить до драматичної кульмінації. Емоційна експресивність поволі спадає шляхом введення в музичну тканину прозорих низхідних пасажів. Все заспокоюється. Поява початкового тематичного матеріалу повертає до елегійно-сумовитих спогадів.

П'єси **“Осінь”** та **“Весняні мотиви”** належать до творів, які відображають настроєві пори року. Авторські назви задають тон їх програмності. Ю. Фельдман ці музичні замальовки не зводить до пейзажності, а крізь призму танцювальної характерності передає зміни в природі. Композиція **“Осінь”** написана в тональності g-moll, яка створює сумовите забарвлення образу. Темп Lento сприяє розкриттю ліричного змісту. Розмір 3/4, супровід, що опирається на бас, та акомпануючі акорди надають п'єсі яскраво вальсових ознак. На цьому усталеному тлі проходить мелодичний розвиток. Йому властиві затактовий зачин, короткі низхідні та висхідні ходи, стрибки, подекуди пунктирний ритмічний малюнок. Тричастинна форма п'єси передає мінливі природні явища. У середній та заключній частинах хроматизація тематичного матеріалу, тріольний рух, введення орнаментики додають ліричному твору експресії. Цими засобами автор підсилює свій художній задум.

Твір **“Весняні мотиви”** поєднує кружляючу вальсовість з барвистою зображальністю. Мелодичний розвиток базується на коротких мотивах, у закінченнях звучать короткі восьмі тривалості, прикрашені форшлагами. Це доповнення передає весняне цвірінькання пташок, що сповіщають про пробудження природи. Застосування звуків високих регістрів створює відчуття дзвінкого переливу співу пернатих. Тональність D-dur вияскравлює світлу пейзажну картинність. Вальсовий акомпанемент конкретизує змістову програмність. Радісні відчуття з приводу приходу нової пори року автор підсилює в середній та заключній частинах зміною тональності на Es-dur.

“Елегія” Ю. Фельдмана тісно пов'язана з романтичним світосприйняттям митця. Автор вдало поєднує різні відтінки ліричної чуттєвої сфери. У початковому тематичному матеріалі яскраво відчувається сумна мрійливість, яка досягається композитором поєднанням висхідних мелодичних поступених поспівок з низхідними, що рухаються інтервалами кварта та квінти. У середній частині Ю. Фельдман користується усталеним ритмічним малюнком, який наближає п'єсу до елегійного вальсу. Поліфонізація мелодичного руху підголосками у поєднанні з гармонічною загостреністю надають композиції ознак зосереджених роздумів.

Віртуозна композиція **“Вихор”** наскрізь пронизана швидкобіжучими пасажжами і нагадує етюд. Хроматизовані гамоподібні послідовності, що перериваються

пунктирним ритмічним малюнком, зображають бурхливу нестримність явища природи.

У фортепіанному доробку Ю. Фельдмана є три твори під назвою *“П’єса”*. Композиція в тональності g-moll насичена мелодичними зворотами танцювального характеру. В музичній тканині привертає увагу партія лівої руки, яскравий тематизм якої демонструє самостійний розвиток. Хроматизація голосоведення додає ліричному твору загостреної терпкості. У коротких фразах *“П’єсу” (d-moll, Andantino)* відчутний пісенний мелодизм, висхідний рух яких приводить до місця емоційного напруження. Це досягається шляхом застосування альтерації тематизму в партіях обох рук. Хоча третя композиція *(d-moll, Moderato)* досить лаконічна і охоплює дві лінійки та дрібний ритмічний малюнок, ходи подвійними терціями надають їй віртуозного викладу та жвавого характеру.

Жанр прелюдії представлений у творчості Ю. Фельдмана двома композиціями. У **прелюдії (h-moll)** акордова фактура, що виражена довготривалими вартостями, споріднює її з хоралом. Рясна альтерація співзвуч драматизує настрої мініатюри. Назвою наступного твору *“Прелюдія-казка”* митець наголошує на фантастичному змісті композиції. Твір розпочинається мелодичними ходами на тлі довготривалих акордів цілими вартостями. Перехід тематизму в низький регістр поглиблює зображення нереального світу. Застосування далеких тембрових звучань надають фортепіанній п’єсі відчуття просторовості та об’ємності. Оригінальним є введення Ю. Фельдманом кластерних співзвуч, що підсилені густою педалізацією. Це вияскравлює фантазмагоричну змістову основу композиції.

“Сонатина” e-moll представляє собою нескладну композицію тричастинної форми. Тематизм її ґрунтується на мотивній розробці. Для мелодики твору властиві поступеневий низхідний та висхідний рух восьмими, який завершується половинним вартостями. Саме ця проста ніжно-лірична інтонаційність споріднює її з народнопісенними зразками. Для супроводу автор використовує так звані альбертієві баси. Такий фактурний виклад, а саме, однотипний рух звуками розкладених співзвуч, сприяє досягненню цілісності композиції. Лаконічна розробка відтіняє першу і третю частину дещо дисонуючим інтонаційним тематизмом. Введення автором хроматизмів у мелодичний рух надає їй емоційної поетичності. Строга рельєфність форми *“Сонатини” e-moll*, наявність характерних фактур-

них прийомів споріднює твір з сучасними взірцями композицій неокласичного спрямування.

Композиція g-moll (без назви) захоплює зворушливим ліричним настроєм. Ю. Фельдман фіксує її чуттєву сторону епіграфом з роману Джека Лондона “Серця трьох”, у якому йдеться про непроминальну, багатосторонню жіночу любов. Автор втілює емоційну пристрасність у композиції вільної форми. Характерна поетична піднесеність тематизму наближає п’єсу до розвинутого у романтичній музиці жанру балади. Музичний матеріал базується на пісенних інтонаціях. Різноманітні відтінки ліричної образності розгортаються шляхом застосування мелодичних та фактурних варіантів, тональних змін, котрі утверджують романтичне світовідчуття митця.

До створення фортепіанної музики Юліус Фельдман звертався впродовж усього свого життя. Композиції, у яких митець відображає широку емоційну палітру життєствердних почуттів, сприяють збагаченню як педагогічного репертуару, так і сучасної української музики. Фортепіанним творам стрийського культурно-освітнього діяча властиве втілення світових стильових тенденцій неофольклоризму, неокласицизму, неоромантизму. Вихід у світ цих інструментальних п’єс стане помітним внеском у сучасний концертно-педагогічний репертуар.

*Уляна Молчко,
доцент кафедри музикознавства та фортепіано
навчально-наукового інституту музичного мистецтва
Дрогобицького державного педагогічного
університету ім. Івана Франка*

Пісня

Юлос Фельдман

Andante cantabile

p *mf*

Fine

14

21

12 червня 1956 р.

Пісня без слів

Юліос Фельдман

Andante cantabile

6

11

16

21

p *f* *mf* *rit.* *p* *rit.*

And. *

8va

18 травня 1956 р.

Танок

Юлос Фельдман

Allegretto

mp

5

10

1.

2.

mf

Fine

15

19

Musical score for measures 19-23. The piece is in 3/4 time with a key signature of two flats (B-flat and E-flat). The right hand features a melodic line with eighth-note patterns, while the left hand provides a harmonic accompaniment with chords and single notes. A slur covers measures 19-23.

24

Musical score for measures 24-27. The right hand continues the melodic line with eighth-note patterns. The left hand accompaniment includes chords and single notes. A slur covers measures 24-27.

28

Musical score for measures 28-31. The right hand has a melodic line with a final flourish. The left hand accompaniment includes chords and single notes. A slur covers measures 28-31. A dynamic marking of *sf* (sforzando) is present in measure 31.

D.C. al Fine

Вальс квітів

Юлюс Фельдман

Moderato

The first system of the score is in 3/8 time and begins with a piano (*p*) dynamic. The right hand features a melodic line with grace notes and slurs, while the left hand provides a harmonic accompaniment with chords and single notes.

The second system starts at measure 9. It includes a first ending bracket over measures 14-15, marked with a first ending '1.'. The piece concludes this system with a *rit.* (ritardando) marking.

The third system begins at measure 18. It features a *rit.* marking and a *f* (forte) dynamic. A *8va* (octave) marking is present above the right hand. The system ends with a **Fine** instruction.

The fourth system starts at measure 26. It includes a *8va* marking and a piano (*p*) dynamic. The system concludes with a first ending bracket and a first ending '1.'.

35

8va

2.

42

(8va)

rit.

D.C. al Fine

6 червня 1956 р.

Вальс "Людмила"

Юлиос Фельдман

Andante

p

4

8

Coda

f

11

p

13

15

f

18

21

24

D.C. al Coda

2 квітня 1956 р.

Вальс - мазурка

Юлиус Фельдман

Moderato

The musical score is written for piano in 3/4 time, featuring a waltz-mazurka style. It consists of five systems of music, each with a treble and bass clef staff. The key signature has three flats (B-flat, E-flat, A-flat). The score includes various dynamics and performance markings:

- System 1 (Measures 1-5):** Starts with a piano (*p*) dynamic. The bass line includes markings for *ped.*, **ped.*, and *ped. simile*. The melody features a *cresc.* (crescendo) and ends with a *mf* (mezzo-forte) dynamic.
- System 2 (Measures 6-11):** Features a *dim.* (diminuendo) marking. The first ending is marked with a '1.'.
- System 3 (Measures 12-17):** Includes a second ending marked with a '2.'. Dynamics range from *p* to *f* (forte).
- System 4 (Measures 18-23):** Features a *dolce* (dolce) marking and ends with a *p* dynamic.
- System 5 (Measures 24-29):** Includes an *8va* (octave) marking. The melody features triplets and ends with a *mf* dynamic.

29 *p* *cresc.* *mf* *8va*

34 *8va*

39 *rit.*

4 лютого 1957 р.

Вальс - балет

Юлос Фельдман

Musical notation for measures 1-6. The piece is in 3/4 time with a key signature of two sharps (D major). The right hand features a melodic line with a dynamic marking of *p* (piano) at the start and *mp* (mezzo-piano) later. The left hand provides a harmonic accompaniment with chords and a bass line. The word *And.* (Andante) is written below the first two measures, followed by an asterisk and *simile* (simile) for the next two measures.

Musical notation for measures 7-13. The right hand continues the melodic development, ending with a sharp sign (#) above the final note. The left hand accompaniment remains consistent with the previous system.

Musical notation for measures 14-19. The right hand has a dynamic marking of *mp* (mezzo-piano). The left hand accompaniment continues with chords and a steady bass line.

Musical notation for measures 20-26. The right hand has a dynamic marking of *mf* (mezzo-forte). The left hand accompaniment continues with chords and a steady bass line.

Musical notation for measures 27-32. The right hand continues the melodic line. The left hand accompaniment concludes the piece. The word *Fine* is written at the end of the system.

Fine

33

mf

40

45

f

mf

50

54

f

58

mp

62

mf

67

p

73

p

79

p

D.C. al Fine

Мазурка

Юлюс Фельдман

The musical score is written for piano in 3/4 time, featuring a treble and bass clef. The key signature has two flats (B-flat and E-flat). The piece consists of 17 measures, divided into four systems. The first system (measures 1-5) includes a first ending bracket. The second system (measures 6-10) includes a second ending bracket. The third system (measures 11-16) includes a *gva* (ritardando) marking and a triplet of eighth notes in measure 15. The fourth system (measures 17) concludes the piece. The bass line is primarily composed of chords and single notes, while the treble line features more melodic movement with slurs and ties.

23

28

33

39

18 грудня 1957 р.

Полька

Юлиус Фельдман

Allegretto

mf Fine

mp

mp

D.C. al Fine

Полька "Пташка"

Юлюс Фельдман

Vivo

p

1.

2.

5

Fine

10

D.C. al Fine

16 травня 1956 р.

Спогад

Юлюс Фельдман

Andantino

The musical score is written for piano in 3/4 time, featuring a key signature of one flat (B-flat major or D minor). It is divided into five systems of staves. The first system (measures 1-6) begins with a piano (*p*) dynamic. The second system (measures 7-12) includes a first and second ending, with a mezzo-forte (*mf*) dynamic. The third system (measures 13-17) features a *rit.* (ritardando) marking and a *gva* (glissando) instruction. The fourth system (measures 18-21) is marked *f* (forte) and also includes a *gva* instruction. The fifth system (measures 22-25) is marked *mf* and includes the tempo change to **Allegretto poco rubato** and the section title **Коллаж**.

27

Musical score for measures 27-30. Treble clef, key signature of one sharp (F#). Measure 27 has a fermata over the first two notes. Measure 28 has a fermata over the first two notes. Measure 29 has a fermata over the first two notes. Measure 30 has a fermata over the first two notes. The bass line consists of quarter notes and half notes.

31

Musical score for measures 31-34. Treble clef, key signature of one sharp (F#). Measure 31 has a fermata over the first two notes. Measure 32 has a fermata over the first two notes. Measure 33 has a fermata over the first two notes. Measure 34 has a fermata over the first two notes. The bass line consists of quarter notes and half notes. A dynamic marking *f* is present in measure 34.

35

Musical score for measures 35-39. Treble clef, key signature of one sharp (F#). Measure 35 has a fermata over the first two notes. Measure 36 has a fermata over the first two notes. Measure 37 has a fermata over the first two notes. Measure 38 has a fermata over the first two notes. Measure 39 has a fermata over the first two notes. The bass line consists of quarter notes and half notes.

Andantino

40

Musical score for measures 40-44. Treble clef, key signature of one sharp (F#). Measure 40 has a fermata over the first two notes. Measure 41 has a fermata over the first two notes. Measure 42 has a fermata over the first two notes. Measure 43 has a fermata over the first two notes. Measure 44 has a fermata over the first two notes. The bass line consists of quarter notes and half notes. A dynamic marking *rit.* is present in measure 41.

45

Musical score for measures 45-49. Treble clef, key signature of one flat (Bb). Measure 45 has a fermata over the first two notes. Measure 46 has a fermata over the first two notes. Measure 47 has a fermata over the first two notes. Measure 48 has a fermata over the first two notes. Measure 49 has a fermata over the first two notes. The bass line consists of quarter notes and half notes. First and second endings are marked with "1." and "2." respectively.

51

Musical score for measures 51-56. The piece is in B-flat major (one flat) and 4/4 time. The right hand features a melodic line with eighth-note runs and slurs. The left hand provides harmonic support with chords and single notes, including some tremolos. A dynamic marking of *mf* is present.

57

Musical score for measures 57-60. The right hand continues with a melodic line, including a chromatic descent. The left hand features a bass line with a *8va-1* marking, indicating an octave lower. A dynamic marking of *mf* is present.

61

Musical score for measures 61-63. The right hand has a melodic line with a chromatic descent. The left hand has a bass line with a tremolo. A dynamic marking of *f* is present. The piece concludes with a double bar line.

Осіннь

Юліос Фельдман

Lento

The first system of the musical score for 'Осіннь' consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of two flats and a 3/4 time signature. It begins with a piano (*p*) dynamic and features a melodic line with a slur and a fermata over the first two measures. The lower staff is in bass clef and provides a harmonic accompaniment with chords and some eighth-note patterns. Below the bass staff, there are performance markings: 'Ped.' followed by an asterisk, then 'Ped.' followed by an asterisk, then 'Ped.' followed by an asterisk, then 'Ped.' followed by an asterisk, then an asterisk, then 'Ped.', then an asterisk, then 'Ped.', then an asterisk, then 'Ped.', and finally an asterisk.

The second system of the musical score starts at measure 6. The upper staff continues the melodic line with a slur and a fermata over the first two measures. The lower staff continues the harmonic accompaniment. Below the bass staff, there are performance markings: 'Ped.', then an asterisk, then 'Ped.', then an asterisk, then 'Ped.', and finally an asterisk.

The third system of the musical score starts at measure 10. The upper staff continues the melodic line with a slur and a fermata over the first two measures. The lower staff continues the harmonic accompaniment. Below the bass staff, there are performance markings: 'Ped.', then an asterisk, then 'Ped.', then an asterisk, then 'Ped.', then an asterisk, then 'Ped.', and finally an asterisk.

The fourth system of the musical score starts at measure 14. The upper staff continues the melodic line with a slur and a fermata over the first two measures. The lower staff continues the harmonic accompaniment. Below the bass staff, there are performance markings: 'Ped.', then an asterisk, then 'Ped.', then an asterisk, then 'Ped.', and finally an asterisk.

18

1.

Ped. * Ped. * Ped. * Ped. *

22

2.

3 3

Ped. * Ped. * Ped. * Ped. *

26

1.

3 3

rit. p

2.

Ped. * Ped. * Ped. *

10 жовтня 1956 р.

Весняні мотиви

Юлюс Фельдман

Moderato

The musical score is written for piano in 3/4 time, featuring a key signature of two flats (B-flat and E-flat). The tempo is marked 'Moderato'. The score is divided into four systems, each with a treble and bass clef staff. The first system begins with a piano (*p*) dynamic and includes markings for *8va* (octave) and *ped.* (pedal). The second system includes first and second endings. The third system features a *8va* marking. The fourth system includes a *8va* marking and a *b2* (second flat) marking. The piece concludes with a *simile* marking.

23

23

pva

29

29

1.

2.

34

34

pva

Елегія

Юлос Фельдман

Andante

mp

Coda

mf

cresc.

f

7

15

22

28

Detailed description: This is a piano score for a piece titled 'Elegia' by Julius Feldman. The score is written in 3/4 time with a key signature of three sharps (F#, C#, G#). It consists of five systems of music, each with a treble and bass clef staff. The first system starts with a repeat sign and a dynamic marking of *mp*. The second system begins at measure 7 and includes a 'Coda' section. The third system starts at measure 15 and features a *cresc.* marking. The fourth system starts at measure 22. The fifth system starts at measure 28 and ends with a double bar line and repeat dots. The piece concludes with a final chord in the bass clef.

Вихор

Юлюс Фельдман

Allegretto

8va

legato

The first system of the piece consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of one flat (B-flat) and a 2/4 time signature. It begins with a dashed line indicating an octave transposition (8va). The lower staff is in bass clef with the same key signature and time signature. The music is marked 'legato'.

5 (8va)

Fine

The second system continues the piece, starting at measure 5. It features the same two-staff layout as the first system, with the upper staff in treble clef and the lower staff in bass clef, both in B-flat major and 2/4 time. The piece concludes with the word 'Fine' at the end of the system.

9

The third system begins at measure 9. The key signature changes to two sharps (D major). The upper staff is in treble clef and the lower staff is in bass clef. The music continues with a similar rhythmic pattern.

12

1. 2.

D.C. al Fine

The fourth system starts at measure 12 and includes a first ending (1.) and a second ending (2.). The upper staff is in treble clef and the lower staff is in bass clef, both in D major and 2/4 time. The piece ends with the instruction 'D.C. al Fine'.

П'еса

Юлюс Фельдман

Andante cantabile

p
cresc.
Ped. *

mf
Ped. *

rit.

10 травня 1956 р.

П'еса

Юлюс Фельдман

Andantino

The musical score is written for piano in a single system with three systems of music. It is in the key of B-flat major (one flat) and common time (C). The tempo is marked 'Andantino'. The score consists of three systems of music, each with a treble and bass clef staff joined by a brace. The first system starts with a mezzo-forte (*mf*) dynamic and a 'legato' marking. The second system begins at measure 5 with a forte (*f*) dynamic, followed by a mezzo-forte (*mf*) dynamic. The third system begins at measure 8 with a forte (*f*) dynamic, followed by a mezzo-piano (*mp*) dynamic, a 'rit.' (ritardando) marking, and ends with a piano (*p*) dynamic. The score includes various musical notations such as notes, rests, accidentals, and dynamic markings.

П'еса

Юлюс Фельдман

Moderato

p

legato

4

7

14 квітня 1956 р.

Прелюдія

Юліус Фельдман

Lento

The musical score is written for piano in G major (one sharp) and common time. It consists of 12 measures. The first system (measures 1-5) begins with a *mp* dynamic and a *Lento* tempo. The right hand features a long, expressive slur over a series of chords, while the left hand plays a simple bass line. Dynamics shift to *f* in measure 4 and back to *mp* in measure 5. The second system (measures 6-8) starts with a *mp* dynamic and includes a *simile* marking. The right hand has a wide intervallic leap in measure 7. The third system (measures 9-11) begins with a *f* dynamic. The right hand has a melodic line with a slur, and the left hand has a bass line with some chromaticism. The final system (measures 12) shows two endings. The first ending (marked '1.') returns to the initial chordal texture. The second ending (marked '2.') features a *rit.* (ritardando) and a *p* (piano) dynamic, ending with a final chord.

Прелюдія - казка

Andante

Юлюс Фельдман

Musical notation for measures 1-4. The piece is in G major (one sharp) and common time (C). The tempo is Andante. The first system shows the right hand with a melody starting on G4, moving up stepwise to B4, then down to G4, and finally a quarter rest. The left hand provides a harmonic accompaniment with chords: G2-B2-D3, G2-B2-D3, G2-B2-D3, and G2-B2-D3.

Musical notation for measures 5-8. The right hand continues the melody: A4, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4. The left hand accompaniment changes: G2-B2-D3, G2-B2-D3, G2-B2-D3, and G2-B2-D3.

Musical notation for measures 9-12. The right hand has a long melisma over the notes G4, A4, B4, A4, G4. The left hand accompaniment changes: G2-B2-D3, G2-B2-D3, G2-B2-D3, and G2-B2-D3.

Musical notation for measures 13-16. The tempo changes to Andantino. The right hand has a melisma over the notes G4, A4, B4, A4, G4. The left hand accompaniment changes: G2-B2-D3, G2-B2-D3, G2-B2-D3, and G2-B2-D3.

Musical notation for measures 17-19. The right hand has a melisma over the notes G4, A4, B4, A4, G4. The left hand accompaniment changes: G2-B2-D3, G2-B2-D3, G2-B2-D3, and G2-B2-D3.

Musical notation for measures 20-23. The right hand has a melisma over the notes G4, A4, B4, A4, G4. The left hand accompaniment changes: G2-B2-D3, G2-B2-D3, G2-B2-D3, and G2-B2-D3.

Сонатина

Юлюс Фельдман

Moderato

mf

f

mf

mf

p *cresc.*

mf *p*

Fine

D.C. al Fine

"Завжди жінка, чудова жінка. Всі жінки прекрасні для мужчин. Вони люблять наших батьків, вони народжують нам синів, щоб ті кохали їх дочок і називали їх прекрасними. І так буде завжди, поки люди будуть жити на землі і любити."
Джек Лондон "Серця трьох"

Andante cantabile

Юлюс Фельдман

8va-1

5

8va-1

10

3

3

14

Cantabile

legato

3

3

18

3

5

23

Musical score for measures 23-27. The piece is in a key with four flats (B-flat major or D-flat minor) and a 3/4 time signature. The right hand features a melodic line with eighth and sixteenth notes, while the left hand provides a steady accompaniment of eighth notes.

28

cresc.

dim.

Musical score for measures 28-32. The right hand has a melodic line with accents and slurs. The left hand continues with eighth-note accompaniment. Dynamics include *cresc.* and *dim.*

33

p

8va-1

Moderato

p

Musical score for measures 33-37. Measure 33 starts with a piano (*p*) dynamic. Measures 34-35 feature a tremolo effect in the right hand, with an *8va-1* marking. The tempo is marked **Moderato**. Measure 36 begins with a new key signature (three flats) and a piano (*p*) dynamic.

38

Musical score for measures 38-42. The right hand has a melodic line with slurs and accents. The left hand features a chordal accompaniment of eighth notes. A repeat sign is present at the end of measure 38.

43

1.

Musical score for measures 43-47. The right hand has a melodic line with slurs and accents. The left hand features a chordal accompaniment of eighth notes. A first ending bracket labeled '1.' spans measures 45-47.

48

2.

>

f

54

f

dolce

p

1.

2.

8va

59

(8va)

3

3

64

8va

3

3

69

3

ЗМІСТ

<i>Уляна Молчко. “Художньо-музична палітра фортепіанних творів Юлюса Фельдмана”</i>	3
---	---

Юлюс Фельдман. Фортепіанні композиції:

“Пісня”	11
“Пісня без слів”	12
“Танок”	13
“Вальс квітів”	15
“Вальс “Людмила”	17
“Вальс-мазурка”	19
“Вальс-балет”	21
“Мазурка”	24
“Полька”	26
“Полька “Пташка”	27
“Спогад”	28
“Осінь”	31
“Весняні мотиви”	33
“Елегія”	35
“Вихор”	36
“П’еса” (g-moll)	37
“П’еса” (d-moll)	38
“П’еса” (d-moll)	39
“Прелюдія”	40
“Прелюдія-казка”	41
“Сонатина”	42
“Композиція g-moll”	43

Для нотаток

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Юлюс Фельдман

ФОРТЕПІАННІ ТВОРИ

Навчальний посібник

Упорядники Уляна Молчко, Наталя Карвацька

Комп'ютерний набір та редагування нотного тексту
Марта Бойчук

Макетування та верстка
Василь Герман

Дизайн обкладинки
Олег Лазебний

Здано до набору 09.06.2020 р. Підписано до друку 15.07.2020 р.

Гарнітура Times New Roman. Формат 60x84 1/8.

Друк офсетний. Папір офсетний.

Ум. друк. арк. 5,58. Зам. № 1136

Наклад 300 примірників

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру видавців,
виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
Серія ДК № 2509 від 30.05.2006 р.

Друк ПП «ПОСВІТ»

Адреса: вул. І. Мазепи, 7, м. Дрогобич, 82100 Україна
тел.: (03244) 2-23-35, 3-38-50.
E-mail: posvitdruk@gmail.com